

ಎರಡು ಭಾಷೆಗೂ ಅಹಂಕಾರ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೇರುವ ಗುಣ ಇಲ್ಲ. ಹೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ ಇದೆ. ಅಮೇಲೆ ಎರಡರ ಮನೋಭಾವಾನೂ ಒಂದೇ. ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. 'ಏಡಿಸಿದಾನಿ ಮೊಗುಡೊಸ್ತೆ ನಾ ಮೊಗುಡೂ ವಸ್ತಾಡು' ಅಂತ. ಅಂದರೆ ಅಳುವವಳ ಗಂಡ ಬಂದರೆ ನನ್ನ ಗಂಡಾನೂ ಬರ್ತಾನೆ ಅಂತ. ಈ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳ ಜನರ ಜಾಯಮಾನ ಅದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುಣ ಒಂದೇ. ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಅಂತಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಂದರ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಬದುಕಿನ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನ ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಪರಸ್ಪರ ಅಭಿಮಾನವನ್ನ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಹಾಗಾಗಿ ಮರಾಠಿ-ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು-ಕನ್ನಡ, ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವಂತಹ ಚಿದ್ವಾಜಿಬಿಟ್ಟಿ, ಮೇಲ್ಮೈ ಸಾಧಿಸುವ ಹಟ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಹೋರಾಟ, ಈರ್ಷ್ಯ ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ತರದ ರಕ್ತ ಗುಣ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಎರಡೂ ಕಡೆ ಹೇಳ್ತೀರ್ದೀನಿ 'ಇಬ್ಬರಮ್ಮರ ಮಗ ನಾನು' ಅಂತ. ಹೆತ್ತವಳು ಇವಳು, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಅವಳು. ಹೆತ್ತವಳ ಮನೇಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದೂ ರಜಾ ಬಂದಾಗ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋ ಮಜಾನೆ ಬೇರೆ. ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿಗೂ ಸಹ ಕುವೆಂಪು ಬಗ್ಗೆ, ಬಸವಣ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಗೌರವ ಇದೆ ತೆಲುಗು ಒಳಗೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ನಾವು ಏನು ಅನ್ನೋದನ್ನ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸಿದೆ. ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಜಗಳ ಇರೋದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಾ. ಅಂದರೆ ಒಲವಿದೆ, ಅರ್ಥವಿದೆ. ಒಲವು-ಅರ್ಥವಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಜಗಳವಿನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಇದು.

◆ ಕನ್ನಡ-ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಾಣೀರಿ. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಸಾರ್ ಮೊದಲಾದವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತೆಲುಗಿಗೆ ದಾಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ತೆಲುಗಿನ ಗುರಜಾಡ ಅಪ್ಪಾರಾವ್, ವೇಗುಂಟಿ ಮೋಹನಪ್ರಸಾದ್, ತಾಪೀ ಧರ್ಮರಾವು, ಭಕ್ತಿ ಪರಂಪರೆಯ ಹಲವರನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಅಂದರೆ, ನೀವೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಗುರಜಾಡು ಅಪ್ಪಾರಾವ್ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಾಸ್ತಿ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಾರಾವ್ ಕಾಣಿಸ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿರುವಿರಿ. ಈ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೀಕರಿಸುತ್ತೀರಿ? ಈ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಳ ಕಥಾ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಇದು ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಎರಡು ಧ್ರುವಗಳನ್ನು ಅಯಸ್ಕಾಂತೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ತಾ ಇದೀರಿ. ಇದನ್ನ ರೂಪಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂತ ಅನಿಸಿದೆ ನನಗೆ. ಅವೆರಡೂ ಒಂದು ರೀತೀಲಿ ಸಮಾನ ಧ್ರುವಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಲ್ಪ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತೀಲಿ ಅಸಮಾನ ಧ್ರುವಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಆಕರ್ಷಣೆಗೂ ಒಳಪಡ್ತಾವೆ. ಗುರಜಾಡ ಆಧುನಿಕ ತೆಲುಗು ಕಥೆಗಳ ಪಿತಾಮಹ. ಮಾಸ್ತಿಯವರನ್ನ ಕನ್ನಡದ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳ ಜನಕ ಅಂತಲೇ ಕರೀತೀವಿ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಬರ್ತಾ ಇದೆ. ಅಮೇಲೆ ಮಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಗುರಜಾಡ, ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಅಂದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥ ಹೀಗೆ... ಇಬ್ಬರೂ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ-ತೆಲುಗು ಕಥೆಗಳ ವಿಕಾಸವನ್ನೇ ತೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು; ಅವರ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ. ಅಮೇಲೆ ಮಾಸ್ತಿ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ, ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ, ಸಭ್ಯತೆಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಅದರಂತೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಜಾನಪದ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಇಂತಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಥೆ ಹೇಳಿದರು. 'ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಕೋಣ', 'ಜೋಗ್ಗಾನ ಕೋಳಿಹುಂಬ', 'ಮೊಸರಿನ ಮಂಗಮ್ಮ' ಈ ಧರದ್ದು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಥೆಗಳು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕುಗಳನ್ನು ಕಥಾಚಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಸುಂದರಗೊಳಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ ಕಥೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಗುರಜಾಡರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಅದರ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಇದಾಗಿಯೂ, ಇದರ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಅದಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ; ಇಬ್ಬರ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದಾಗ.

ಗುರಜಾಡರ ಮೊದಲನೇ ಕಥೆನೆ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನ ಹೇಳುವಂಥದ್ದು. 'ಸುಧಾರಕ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕ